

càritas

EL BATEC

de Càritas Diocesana de Barcelona

núm. 3 desembre 2014

Temps d'aprendre - **2**

Recerca sobre el SMH - **8 i 9**

Visitem el projecte Vincles - **10 i 11**

Entrevista al nou director de Càritas - **12**

Temps d'aprendre

El passat 7 de juliol, el Sr. Cardenal arquebisbe de Barcelona i president de Càritas Diocesana de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, va nomenar-me nou director de Càritas, després de gairebé deu anys del mandat d'en Jordi Roglá. El primer que **vull fer és agrair al Sr. Cardenal la confiança dipositada en la meva persona**, i **agrair**, en nom de tots, **aquests anys d'entrega i de treball intens d'en Jordi Roglá**. He pogut constatar en aquests primers mesos com Càritas ha estat a l'altura de la crisi, ha sabut estar al costat dels mossens i de les comunitats parroquials i de la gent que més pateix. Cal subratllar-ho i donar-ne gràcies.

En aquesta primera editorial com a nou director vull manifestar el meu sincer i profund reconeixement per tota la tasca que desenvolupen els treballadors i voluntaris: **he vist una organització bolcada en els altres**. I també he quedat admirat per la quantitat de persones i entitats que col·laboren amb els seus recursos per poder desenvolupar la tasca d'estar al costat i acompanyar les persones que més ho necessiten.

Comença una nova etapa, tot nou director configura un nou període, que vull que sigui de continuïtat amb tota la bona feina que s'ha fet al llarg dels anys, i de **consolidació d'aprenentatges i de projectes** que s'han engegat en els darrers anys. Compto amb tots i totes per portar-ho a terme!

Salvador Busquets
Director de Càritas Diocesana de Barcelona

Fotografia de família dels més de 1.200 voluntaris i voluntàries de Càritas Catalunya reunits a Girona el 3 i 4 d'octubre



Taula parada al menjador Canpedró



Pastís amb motiu de les 542 insercions laborals



Sala d'actes de la jornada de formació de Càritas Catalunya



Infant amb la motxilla del programa Caixa-Proinfància

EL MENJADOR CANPEDRÓ, UN CENTRE AL SERVEI DE LES PERSONES

Canpedró és un centre situat al barri de Sants que en menys de dos anys s'ha convertit en un **espai de referència per a les famílies i els avis de la zona**. Mentrestant, l'activitat al centre no s'atura en cap moment ja que **cada dia hi dinen al voltant de 100 persones, entre adults i famílies amb nens de 0 a 3 anys**. A més, **els voluntaris preparen bosses d'aliments i productes bàsics** perquè cada família s'ho emporti a casa i complementi l'alimentació familiar.

EL BERENAR DE "FEINA AMB COR" CELEBRA 542 INSERCIIONS LABORALS

Més de 550 persones es van reunir el **dimarts 30 de setembre** al Museu d'Història de Catalunya per celebrar un **berenar de tota la família de Feina amb Cor**, un projecte per acompanyar en la cerca de feina persones que estan a l'atur des de fa temps i han esgotat la prestació o estan a punt de fer-ho. Aquest projecte ha inserit 542 persones en el món laboral fins el mes de setembre, de les quals **102 han trobat feina gràcies a les gestions realitzades pels voluntaris d'Empreses i Entitats amb Cor**. L'acte va comptar amb el **testimoni de cinc persones** en representació de tota la comunitat que ha fet possible la posada en marxa d'aquest projecte, un castell de la colla Engrescats, i es va cloure amb un **pastís per celebrar les 542 insercions laborals**.

LES JORNADES DE FORMACIÓ DE CÀRITAS CATALUNYA, ESPAI DE TROBADA I APRENTATGE

El **3 d'octubre**, més de **1.200 persones voluntàries de les 10 Càritas Diocesanes de Catalunya** es van reunir a Girona per les **Jornades de trobada i formació de Càritas Catalunya**. Des de Càritas Diocesana de Barcelona hi van participar **més de 130 persones**, entre voluntaris i treballadors, en unes jornades que van ser **formatives i també festives**. Les jornades van comptar amb **9 tallers simultanis i diferents ponències** on es va **analitzar la situació actual** i es van oferir **noves eines** a les voluntàries i voluntaris que dediquen el seu temps i capacitats a ajudar les persones més vulnerables.

EQUIPAMENT ESCOLAR PER AFAVORIR L'ESCOLARITZACIÓ DELS INFANTS

L'Obra Social "la Caixa", en una acció emmarcada en el **programa Caixa-Proinfància**, ha **facilitat equipament escolar** (motxilla escolar, llibreta, caps de colors, bolígraf, llapis, goma i estoig) als **infants d'entre 3 a 16 anys en situació de vulnerabilitat atesos per Càritas Diocesana de Barcelona**. El programa respon a les necessitats de les **famílies que no poden adquirir material escolar a causa de la seva situació econòmica**. L'objectiu principal és **afavorir l'escolarització normalitzada i augmentar el compromís i la implicació dels pares en l'educació dels seus fills**.

Edita: Àrea de Comunicació de Càritas Diocesana de Barcelona
Disseny: l'Apòstrof, sccl - **Dipòsit legal:** DPL-B-18.956-2004 - Paper cedit per COMART S.A.
@caritasbcn **caritasbarcelona** **www.caritasbcn.org**



SERVEI DE MEDIACIÓ
EN **HABITATGE**

Estàs en risc de perdre el teu habitatge
ja sigui d'hipoteca o lloguer?

Necessites mediació o assessorament
i no tens recursos?

Des del Servei de Mediació
en Habitatge et podem ajudar.

Truca al telèfon **607 060 592**
o escriu un correu a
smh@caritasbcn.org
per demanar cita prèvia.



SENSIBILITZEM

KONNECTATS Voluntariat jove a Càritas

Estàs *konnecat*? *Konnectada*? *Vius en un món virtual o en un món real?* A quina realitat vols viure *con-necat*? Aquestes preguntes les adreçem als joves que volen créixer personalment i ajudar a qui més ho necessita; i ho fem a través del programa *Konnectats*. **Una nova proposta de voluntariat jove de Càritas per a joves majors de 16 anys, que iniciem de forma pilot aquest curs 2014-15.**

Aquest programa respon a dos objectius: atendre les persones que acollim i acompanyem a Càritas amb un servei de qualitat i donar resposta a la inquietud desvetllada en els joves d'iniciar-se en el voluntariat.

Les propostes d'aquest programa per a aquest curs, són les següents: **incorporar-se al projecte GEDA**, grup de voluntaris que anima cada quinze dies activitats de dinamització per a persones grans en una residència, o **formar part del projecte QUAN-KEDEM**, que posa en relació una persona jove, plena d'energia i il·lusions, amb una persona gran que viu en una residència amb el compromís de visitar-la i fer-li companyia setmanalment.

Per a més informació les persones interessades poden contactar amb el programa de Voluntariat de Càritas a través de correu electrònic: **voluntariat@caritasbcn.org**



III Jornada de Reflexió i Treball d'Entitats amb Cor

Amb l'objectiu de **reflexionar sobre el treball dut a terme al llarg de l'any i d'enfocar el de l'any vinent**, el 9 d'octubre es va celebrar la **III Jornada de Reflexió i Treball d'Entitats amb Cor**. **Salvador Busquets**, director de Càritas, va encetar la jornada de reflexió posant l'accent en **la necessitat de passar d'un model de relació amb les empreses i entitats de consecució de recursos a un model cooperatiu**.

A les jornades, les voluntàries i voluntaris van escoltar els responsables dels diferents projectes que Càritas té en marxa. **Maria Amor**, responsable del programa de Voluntariat, va posar l'èmfasi en **el coneixement que han de tenir els voluntaris de les desigualtats socials** i els va empènyer a **prendre consciència de la sensibilització** que porten a terme. **Àngels Valls**, cap d'àrea de Formació i inserció laboral de Càritas Diocesana de Barcelona, i **Gregori Cascante**, director del Grup Daleph – Ingeus, van **presentar els resultats del projecte Feina amb cor**.

Els participants també van gaudir de la xerrada del **professor Antoni Argandoña**, doctor en Economia, en la qual va destacar **la necessitat de tenir empreses i persones responsables**. Després d'aquesta intervenció, els **voluntaris d'Entitats amb Cor** van presentar per grups els objectius del curs 2014-2015.

La cloenda de la jornada va anar a càrrec de **Mn. Salvador Bacardit**, delegat episcopal de Càritas Diocesana de Barcelona, qui va agrair als més de cinquanta voluntaris la seva assistència i a la **Universitat Pompeu Fabra** que obrís les seves portes per fer possible aquesta trobada.

Aquí recollim testimonis que són representatius del nostre dia a dia: persones que necessiten suport, gent disposada a ajudar i moltes històries commovedores. Són uns missatges que ens colpeixen, i per això els volem compartir amb tu. A més, et convidem a seguir-nos a les xarxes socials: un espai per participar i fer possible que Càritas arribi més lluny!

Una família en dificultats

Som una família de quatre membres de Barcelona que ens trobem en aquest moment en una situació econòmicament delicada. El meu marit treballa un terç de jornada (cobrant 440€ al mes) i jo estic a l'atur i no cobro cap tipus de prestació. Si no fos perquè tenim les filles del meu marit a casa (7 i 9 anys) no ens adreçaríem a vostès per demanar ajuda. Amb 440€ al mes no hem pogut pagar ni els llibres de l'escola de les nenes. Tant el meu marit com jo estem cercant feina activament, tant per complimentar la jornada en el seu cas, com per trobar una feina (ni que fos de mitja jornada en el meu), però de moment no hi ha sort. Si hi hagués la possibilitat de poder accedir a una bossa de treball a través seu, els ho agrairíem.

Beques de menjador

Som una família que acaba d'arribar de Múrcia i ara vivim a Barcelona. Tenim una filla de 6 anys. La meua dona, la meua cunyada i jo estem sense feina, tots els dies sortim a buscar feina però no hem trobat res. Per aquest motiu hem de deixar la nostra filla en el menjador escolar però no podem pagar-ho i tampoc podem recollir-la de l'escola i portar-la a casa perquè no tenim res per donar-li. Els hi demanem si ens poden ajudar amb la beca menjador de l'escola.

Ajuda en habitatge

Necessito ajuda. Fa mesos que no puc pagar el lloguer i l'administrador de finques m'ha dit que em dona fins a finals de mes per pagar part del deute o per marxar. No tinc els diners i tampoc tenim on anar. Visc amb la meua dona i el meu fill. Mai no havia necessitat ajuda i mai m'hagués pensat que algun dia l'hauria de demanar. M'ha costat molt escriure aquest correu. No sé si podrien donar-me un cop de mà.

Gent sempre disposada a ajudar

M'agradaria poder ser voluntària de Càritas, ja que admiro molt la seva feina. En aquests moments estic treballant en una organització privada però dispo de dues tardes lliures a la setmana. Moltes gràcies per la feina que desenvolupen!



@caritasbcn

@tatxarc: @caritasbcn @sorluciacaram Després de 8 anys de crisi, els molt rics són molt + rics i els pobres molt + pobres. Ho hem fet fatal! #CongresoFOESSA

@Kikandyou: @caritasbcn orgullo de contar con vosotros como followers. Inmensa vuestra labor. Hermoso lo hacéis.

@Soniapau: 28 de oct: ALERTA! Només 34% ciutadans Estat tenen vida digna, diu @caritasbcn @_CARITAS després anàlisi 50 índex com feina, habitatge, educació, salut.



Mariateresa Roig Roig Per això hem d'intentar de totes totes canviar les coses des de l'arrel, a nivell polític, que està bastant podrida. Seguiu així, al costat de la gent que pateix i posant pedaços abans que el llençol es trenqui del tot. Gràcies!

Sarkis Hakobyan Esteu fent una bona feina.

Jaume Valles Muntadas Entre altres, escoltar a Mn. Argelo, arquebisbe de Tanger, era sentir l'Evangeli en forma de vivències. Un mirall on els cristians ens hauríem de mirar.



Myriam Ros

Treballadora de Càritas. Des de fa 7 anys exerceixo com a treballadora social a Càritas, col·laborant en el projecte arxiprestal de gent gran *Em dónes la mà*, i porto la coordinació del centre matern infantil Mimos.

Defineix Càritas en tres paraules: Justícia social, solidaritat inclusiva i confiança.

Quina és la teua tasca en el projecte *Em dónes la mà*? La meua tasca és acompanyar i donar suport a la persona gran en allò que requereixi, estant al seu costat, i vetllant per tal que tingui l'acompanyament que necessita.

Què t'ha aportat la teua tasca? La participació en el projecte et permet estar més present en el dia a dia de les persones grans. El contacte amb elles, les converses mantingudes i l'agraïment que et transmeten, et fan recordar la importància del suport afectiu. La persona gran necessita sentir-se mirada, escoltada i sentir que segueix sent qui era i poder recuperar o reparar l'autoestima que sovint ha estat malmesa i que l'ajudarà a afrontar amb més serenitat el procés d'envelliment.



Lluís Batlle

Persona atesa. He treballat tota la vida en el comerç, i he tingut la possibilitat de tractar amb tot tipus de persones. La meua passió sempre ha estat la poesia i transmetre allò que he viscut, que he sentit, el meu ideari. Amb el pas dels anys, i un cop jubilat, la vista em va començar a fer males passades, i ha estat a Càritas on he pogut trobar el suport d'algunes persones que m'han donat la confiança per poder seguir comunicant-me mitjançant la poesia. *

Defineix Càritas en tres paraules: Amor, entrega i solidaritat.

Quina és la teua tasca en el projecte *Em dónes la mà*? M'agrada compartir i col·laborar en tot allò que puc. Aquí sento que podem fer un intercanvi, ja que els voluntaris m'ajuden a poder escriure la meua poesia i compartim bones converses. I també col·laboro amb les festivitats i la revista Veus i vides de Càritas, mitjançant la paraula, que és el que el meu estat actual de salut em permet.

En què t'ajuda el projecte *Em dónes la mà*? Em dóna vida, em fa sentir que coopero i puc seguir compartint amb els altres.

* Pots llegir una de les poesies del Lluís a www.facebook.com/caritasbarcelona.



Ascensión Hoyos

Voluntària. Vaig exercir durant molts anys la direcció d'una empresa industrial canadenca a Itàlia. Per motius familiars, vaig tornar a Espanya i vaig entrar en contacte amb la comunitat parroquial. Va ser llavors, ara fa 5 anys, que vaig iniciar la col·laboració en aquest projecte.

Defineix Càritas en tres paraules: Amor, amistat, altruisme.

Per què participes en el projecte *Em dónes la mà*? La meua mare va caure malalta. Els voluntaris de la parròquia, en conèixer la situació, van començar a donar-me un cop de mà. Va ser llavors quan, d'una manera natural, vaig començar a formar part de la vida de parròquia. Un cop la meua mare va faltar, vaig sentir que estava en deute, volia recompensar l'ajut que havia rebut, i vaig començar a fer acompanyament a gent gran del barri.

Què t'aporta la teua tasca? L'amistat amb la gent gran m'ha conduït a superar els prejudicis que tenia envers ells, de qui vivia com a algú diferent i llunyà a mi. El voluntariat s'ha convertit en una experiència de reconciliació personal i d'aprenentatge.

Perdre la llar és perdre's un mateix...

Dra. Violeta Quiroga
Professora del Departament de
Treball Social i Serveis Socials
Universitat de Barcelona

La crisi econòmica i el *boom* immobiliari han afectat a Espanya un dels drets fonamentals de la Constitució, com també el de la Declaració Universal dels Drets Humans: el dret a un habitatge digne i adequat, una de les necessitats bàsiques de l'ésser humà. Arran d'aquesta situació emergeix un col·lectiu de persones i famílies que per satisfer el seu dret a l'habitatge han de buscar l'ajuda de l'Administració i/o d'entitats d'iniciativa social. Derivada d'aquesta situació es fa patent la necessitat de la mediació per prevenir i evitar la pèrdua de l'habitatge.

Des del Grau de Treball Social de la Universitat de Barcelona, en el marc de l'aprenentatge de serveis (APS), es va portar a terme una recerca d'investigació sobre el Servei de Mediació en Habitatge (SMH). L'aprenentatge servei és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge (professors i alumnes de la UB) i de servei a la comunitat (el Servei de Mediació en Habitatge) en un sol projecte ben articulats en el qual els participants es formen, tot treballant sobre necessitats reals de l'entorn, amb l'objectiu de millorar.

L'objectiu general d'aquesta recerca era conèixer l'impacte del SMH en famílies en situació de desnonaments o d'impagament d'hipoteca o lloguer. El disseny de la investigació ha estat bàsicament de caràcter qualitatiu, realitzant entrevistes en profunditat a experts, a professionals de la intervenció social, a juristes i a famílies ateses pel propi servei.

Els resultats de la recerca són diversos. A nivell polític, es reconeix que hi ha un problema, que cada cop és més gran i el pateix més gent, i per aquesta raó es reclama una millor coordinació per poder atendre totes les persones que estan en aquesta situació; però el més important és una major implicació de les autoritats públiques. En aquests moments cal evitar, davant de qualsevol altra cosa, que cada cop



Il·lustració de Jordi Barba

hi hagi més diferències socials i econòmiques. **La majoria de professionals entrevistats coincideixen que és necessària una legislació més protectora com la que es té en molts països europeus.**

Els diferents experts i professionals de Càritas indiquen que **la majoria de famílies que són ateses pel servei es troben en una situació límit pel que fa al seu habitatge**, tot i que s'ha pogut veure que moltes famílies tenien algun tipus de suport, ja fos la família o amics, que els ajudaven a superar-la. Les famílies que arriben al SMH ho fan com a primera i última opció, tant en casos d'hipoteca com de lloguer. El factor principal que fa que aquestes famílies es trobin en situació de desnonament és la pèrdua de la feina d'un o dels dos membres sustentadors i, per tant, això provoca la incapacitat de fer front al pagament de la seva llar.

El perfil majoritari que apareix és el conformat per persones adultes en edat de treballar, la majoria de nacionalitat espanyola, amb estudis bàsics obligatoris o formació professional, en situació d'atur o en cerca de feina. **Aquest fet ha influït negativament**

en l'aprenentatge escolar dels fills dels afectats, ja que per la seva edat no entenen la situació i no l'assimilen. A més, aquesta situació ha provocat que els fills hagin de deixar de fer activitats extraescolars, que els podien ajudar a pal·liar els dèficits que provenen d'aquesta situació. **Els usuaris atesos pel SMH de Càritas han patit un canvi amb el pas del temps, s'ha passat d'atendre persones en risc d'exclusió social amb un alt grau de pobresa, a haver d'atendre famílies que mai havien necessitat ni l'ajuda de Serveis Socials ni de la pròpia entitat.**

El SMH està tenint un impacte positiu en les famílies ateses, segons les famílies entrevistades. No obstant, es valora com a necessari estendre un estudi més ampli per mesurar l'impacte sobre la totalitat de les famílies, valorant famílies que són ateses en el moment de la recerca i aquelles que ja han deixat el servei.

La difusió del SMH és una tasca molt important per tal que les persones afectades i que es veuen desproveïdes d'ajuda puguin conèixer quines alternatives tenen actualment i on poden accedir, tant sigui a aquest servei o a d'altres de l'administració i/o d'entitats del Tercer Sector Social. La majoria de famílies entrevistades que van accedir al servei ho van fer gràcies a la seva xarxa social o als mitjans de comunicació, sent molt poques les que van ser informades per l'Administració Pública. Així mateix, estan satisfetes amb l'acollida rebuda des del Servei de Mediació, i expressen que el SMH els va atendre i va mediar la seva situació amb rapidesa, i els va oferir una atenció molt satisfactòria.

Perdre la llar significa perdre's un mateix, perdre la pròpia identitat i tot allò que aquesta comprèn. Per això mateix, s'ha d'evitar arribar a la situació de perdre l'habitatge. Incentivar projectes com el SMH minimitzen aquestes situacions des de la vessant més humana i més propera als més necessitats.

Font: Informe Càritas 2013. *Llar, habitatge i salut*. Col·lecció informes núm. 2. (Dades de desembre 2013)



- Del 2011 al 2013 hi ha hagut **2.271** consultes, **1.804** han esdevingut expedients de mediació.
- El **53%** han estat de problemes d'hipoteca i el **47%** de problemes de lloguer.
- Dels expedients atesos amb gestió interna, fins avui, se n'han tancat **1.404**, i **400** més estan en tràmit. Uns **787** (un 44%) s'han tancat havent donat suport i assessorament a les famílies.



- De les respostes donades, el **73%** de les sol·licituds resoltes ho han estat havent negociat una reconducció del deute (**36%**), un manteniment del contracte de lloguer (**32%**) o una dació amb posterior contracte de lloguer amb el banc (**5%**).



- S'han evitat **455** desnonaments que segurament s'haurien produït en cas de no haver recorregut a la mediació del SMH.

TESTIMONIS DE FAMÍLIES ATESES PEL SMH

"Principalment una tranquil·litat, encara que sigui entre parèntesi i momentània, una estabilitat." (C.C., 30/11/12)

"Prestan mucho interés en que estemos bien, y se preocupan por llamarnos y apoyarnos." (J.E i M.J., 28/11/12)

"Ho van fer sense demanar-me res, em van fer un servei que jo agraeixo molt." (C.C., 30/11/12)

"Es el único sitio en el que son humanos, donde entienden a las personas y entienden sus necesidades." (G.B2., 20/11/12)

Vincles, llaços d'unió i esperança

Un equip format per un psicòleg, un psiquiatre, una infermera i una treballadora familiar atén en aquest projecte des de fa 15 anys persones amb malalties mentals severes



en el centre Sara, per a persones amb sida. Des d'aquest primer contacte amb l'entitat la Marisa ha experimentat un canvi substancial: ha perdut molt pes, porta dentadura postissa, ha après a relacionar-se, a cuidar de sí mateixa i, sobretot, a pensar en positiu. Aquest procés és, en part, fruit de la tasca que des del projecte Vincles, fan des de fa 15 anys l'equip format per un psicòleg, una tre-

“Càritas m’ha ensenyat a estimar-me a mi mateixa i a estimar, en definitiva. Vaig créixer pensant que la traïció i la mentida eren el normal. Quan vaig arribar aquí i les persones que hi treballen em tractaven tan bé, amb paciència i amb amor, vaig canviar la meua forma de pensar. Vaig començar a copiar-los i, a mesura que ho feia, m’anava sentint millor amb mi mateixa”. Aquesta és l’experiència de la Marisa, que va arribar a Càritas el 2007 per ser acollida

“Càritas m’ha ensenyat a estimar-me a mi mateixa i a estimar”



balladora familiar, una infermera i un psiquiatre. Vincles ha acompanyat aquests anys persones que, com la Marisa, tenen malalties mentals severes i que, a més, la societat havia exclòs. **“Vaig passar anys al carrer, sobrevivint”,** recorda la Marisa. **Vincles, igual que el projecte Sara on va estar, li han mostrat una altra cara de la vida: la de la llum, l’esperança i l’amor en majúscules.**

Joan Bas, psicòleg de Vincles que forma part de l’equip des dels seus inicis, explica com ha anat canviant el perfil de persones que ha acompanyat al llarg d’aquests anys: “quan vàrem començar, ateníem persones amb trastorns mentals severes no atesos pel sistema públic, després van venir els immigrants, que patien el dol per la pèrdua de tot el que els identificava amb el seu passat i, finalment, **les persones que han quedat tocadetes per aquesta crisi, acabant al marge de la societat perquè ho han perdut tot”.**

A més d’acompanyar les persones en els seus processos de creixement, Vincles, com el seu nom il·lustra, forja llaços d’unió i solidaritat entre les persones i entre projectes i institucions. Així, en el projecte tenen un pes important les activitats del centre de rehabilitació psicosocial on cada setmana les persones ateses que ho desitgen es reuneixen per compartir angoixes i esperances, pors i projectes. El treball en equip també es constata amb la xarxa que han anat teixint amb altres projectes de Càritas Diocesana de Barcelona com els pisos de l’Almeda, Camils, el centre Sara. **“A les diferents unitats de convivència hi intervenim fent reunions grupals per prevenir possibles conflictes fruit de la convivència i així mi-**

llorar la qualitat de vida de les persones que hi viuen”, segons Joan Bas.

Vincles és una de les expressions de l’acompanyament i l’acollida de Càritas que, alhora, constitueixen els nostres pilars. El projecte camina de la mà de persones trencades per una malaltia mental i que la societat les rebutja. Els recorda que l’amor és el camí i que l’han de recórrer confiant en sí mateixes i defensant la seva dignitat.

I és que l’actual situació econòmica, i especialment la pèrdua de pilars en la vida com l’habitatge, ha deixat moltes persones exposades a la desesperança. Així, dues de cada tres persones que atén Càritas i que tenen problemes relacionats amb l’habitatge (el 69,4%) presenten mala salut mental, segons un informe elaborat per la institució i per l’Agència de Salut Pública de Barcelona. Aquesta realitat porta a Càritas a reforçar l’atenció psicològica que s’ofereix a les persones ateses a través dels diversos projectes en els quals participen. A més a més, Càritas Diocesana de Barcelona té en marxa des de fa temps el programa de salut mental.

Text: Cristina Aluja
Fotografies: Sergi Cámara

Salvador Busquets

director de Càritas Diocesana de Barcelona

Quina diferència veu a Càritas des de l'esclat de la crisi fins ara?

Càritas és una organització que des de l'any 2007 que va començar la crisi, ha guanyat en capacitat de transformar situacions complicades. En uns temps de tanta dificultat, com els que hi ha ara, la porta de Càritas a través de l'acollida en els diferents punts s'ha vist incrementat exponencialment. Aquesta acollida i l'acompanyament que realitzen els professionals del treball social, s'ha de posar en valor així com els programes d'atenció específica. Aquest treball previ tan ben fet ha estat el que ha possibilitat que amb la crisi Càritas ha enfortit la seva acció i a més, focalitzant-se en les tres grans necessitats de la crisi com són l'habitatge, a través del Servei de Mediació en Habitatge, la pobresa infantil, a través dels programes Paidós, i l'atur, a través de Servei d'Acompanyament a l'Ocupació-Feina amb Cor.

Quins són els reptes més immediats de Càritas?

Encara és d'hora per a mi per poder marcar uns objectius, però crec que consolidar aquests tres projectes és del tot necessari i aprendre'n d'ells. A més, Càritas ha de ser capaç de seguir essent una veu que ajudi a interpretar la realitat. La transformació de

les condicions de vida de les persones demana dues condicions: una és la proximitat, l'acompanyament, la humanitat; i l'altra són els recursos necessaris per canviar aquesta situació. No es pot fer l'una sense l'altra, es necessiten les dues coses.

Com valora tota la feina que es fa a través de les Càritas parroquials i arxiprestals?

Moltes vegades les parròquies són les portes d'entrada i el primer contacte amb la persona que pateix. Moltes vegades

no saben ni com se'n sortiran però troben en aquell rector o en aquella comunitat voluntària de Càritas l'acollida que necessiten. Troben un lloc on poden deixar el seu patiment, és a dir, el poden expressar, no se senten rebutjats i, a partir d'aquí, podem iniciar un treball per transformar i superar la situació.

Estem sortint de la crisi?

S'està construint el discurs de "estem superant la crisi" perquè es basen en indicadors macroeconòmics que van bé, com ara que el PIB ha crescut, que els tipus d'interès baixen, etc. No obstant, ens oblidem que la renda familiar neta disponible ha disminuït pràcticament un 24%, que la taxa d'atur segueix sent molt elevada (del 24,4%, segons l'INE, mentre que a Europa és del 10,1%), i que l'atur juvenil és el més alt de la UE (del 21,6% mentre que a l'Estat espanyol és del 55%). Des de Càritas considerem que podrem dir que la crisi haurà desaparegut quan, a més de tots aquests indicadors, les famílies hagin recuperat el poder adquisitiu, quan l'atur se situï en el 8% (i, tot i així, seria un dels més alts de la UE), quan els joves tinguin la possibilitat d'incorporar-se al mercat laboral i quan l'habitatge ja no sigui el bé de luxe en el qual s'havia convertit. Si no som capaços de definir sortides de la crisi en tot això, el que acabarà passant és que totes aquelles persones que estan patint aquestes conseqüències sentiran que s'està realitzant un doble discurs. Per una banda els diran que ja hem sortit de la crisi i per l'altra, que si estan en aquesta situació, és culpa seva.

Creu que la presència del Papa Francesc està provocant un canvi en la dinàmica de l'Església?

És un fet curiós la presència d'aquest Papa en aquest moment. Ara, el que ens trobem és un Papa que està fent una aproximació pastoral als pobres i això és molt bo perquè l'aproximació pastoral és també una aproximació més humana, més física. Aquests gestos que està fent quan va a llocs com per exemple Lampedusa o Asís, aquests viatges en els quals ell s'acosta a aquesta realitat i al mateix temps l'explica i fa un relat llençant-nos unes propostes, són il·lusionadors i marquen un camí per a l'Església i per a tots els qui ens sentim comunitat.

Text: Anna Roig

